BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 8 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 20 Duminică 22 Ianuarie 1939
12 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Aportul technic al exportatorilor

Dacă măsura organizării obligatorii a exportatorilor în asociații profesionale, după diversele categorii de produse exportabile, își are îndreptățirea în nevoia de-a asigura o cât mai bună selecționare a factorilor cărora le este încredințată gingașa operațiune a valorificării prisosului nostru de produse pe piețele externe, ea este chemată în deosebi să înlesnească o colaborare cât mai strânsă și cât mai fructuoasă în această direcțiune între inițiativa de stat și inițiativa particulară.

Asigurarea acestei colaborări pe temeiuri cât mai sănătoase devenise de altfel de neînlăturat, din momentul ce, sub presiunea împrejurărilor, însuși comerțul nostru exterior s'a îndrumat tot mai accentuat în anii din urmă spre un regim controlat și dirijat.

Dacă un asemenea regim a îmbrățișat la început numai operațiunile de import — prin contingentare, clearing,— apoi dificultățile de transfer la sorocul lichidărilor și în deosebi lipsa unor solduri active în devize forte au creiat necesitatea unei îndrumări mai stăruitoare a exportului românesc spre țările cu valută tare.

Dar o colaborare intimă între inițiativa de stat și cea particulară, prin intermediul organizațiilor profesionale de exportatori, era mai cu seamă de dorit din punct de vedere al necesităților technice, al experienții și avantagiilor practice, pe care aportul firmelor exportatoare îl oferea din plin acestei colaborări. Nu trebue să se uite, într'adevăr, un lucru, că ori câtă bunăvoință și oricâtă râvnă vor depune organele de stat, oricâte sacrificii de bani și de timp vor fi consacrate acțiunii de valorificare a producției noastre de export, fără căpetenii anume formate în dirijarea acestor operațiuni, fără un personal de execuție stăpân pe practica și rutinele comerțului cu străinătatea, fără mijloacele de informație și fără legăturile de credit și de interese cu piețele externe, e greu de făcut față dificultăților legate de asemenea întreprinderi.

N'avem decât să recapitulăm experiența puțin încurajatoare făcută la început cu cooperația, căreea i se încredințase aprovizionarea cu cereale a armatei și în parte achizițiunările pentru export, înainte de a i se fi asigurat elemente și servicii, anume pregătite în această direcțiune. Poate să fie cineva un bun cooperator pentru sfera de acțiune și de interese limitată la obștea unui sat sau două; poate să fie cineva un bun agronom, pus să lucreze la treburile câmpului; dar comerțul de cereale formează o sferă cu totul deosebită de lucru, — cu tainele, cu exigențele și rutina lui. El necesită un personal anume pregătit în această ramură, care nu se ține cu improvizații și cu oameni recrutați la voia întâmplării. Nici chiar cu oameni cari se oferă ca „specialiști", pentrucă au fost 2—3 luni, întâmplător, în serviciul unor case de export sau pentrucă au o diplomă de inginer agronom sau de diplomat al Academiei de înalte studii comerciale și industriale. Am văzut asemenea diplomați, cari, puși — de altfel, nu din vina lor — să conducă operațiunile de primire, sortare și înmagazinare în porturi ale cerealelor destinate exportului, și-au pierdut sărita când s'au pomenit cu sosiri de 100—120 vag. pe zi și, în zăpăceala de care au fost cuprinși, au amestecat grâul curat cu cel prăfuit, cel uscat cu cel jilav, coborând calitatea la întregul stoc destinat exportului și, prin aceasta, devalorizând marfa românească pe piețele de export.

Firmele ce se îndeletnicesc cu asemenea operațiuni au sondorii și magazinerii lor cari știu să sorteze, să condiționeze și să conserve marfa, scoțând-o la vânturat când trebue, precum au oamenii lor pricepuți pentru operațiunile de manipulare, de andocare, etc., cari să ferească cerealele de alterări și pierderi.

Pusă pe baze sănătoase, colaborarea exportatorilor cu organele de stat e menită de azi înainte să înlăture aceste neajunsuri dăunătoare și să aducă reale foloase producătorilor, exportatorilor și economiei naționale.

Cu prilejul sesiunii Consiliului la Geneva

Nimic nu e mai primejdios decât de a închide diplomația în formule. Rigiditatea formulelor duce la dogmatismul politic, amorțește atenția și umbrește realitățile și nici un spirit nu trebuie să fie mai liber de prejudecăți, nici o atenție mai trează decât a diplomatului în fața realității veșnic schimbătoare a faptelor internaționale. Credința în formule e poate greșala de căpetenie, pe care n'a știut s'o evite Societatea Națiunilor.

Intr'o vreme toți am crezut în Ligă. După tragedia războiului mondial, o reacțiune sentimentală generală a făcut națiunile să alerge, pline de speranță, spre Geneva, care făgăduia pacea universală și eternă, prin securitatea colectivă și prin dezarmare; care înlocuia vechea ierarhie a Statelor prin egalitatea lor aparentă; care excludea forța, ca generatoare de drepturi politice și încerca să asigure respectul legii internaționale, prin conciliațiune și arbitraj.

In cadrul atât de rigid ca tehnică, dar atât de larg prin universalitatea lui al pactului, fiecare națiune putea găsi o platformă prielnică pentru politica ei externă. Marea Britanie afla la Geneva o nouă legătură între metropolă și imperiul său; Franța urmăria o stabilizare trainică a noului echilibru european, dobândit după un război ruinător; Statele nordice, pacifiste prin temperamentul lor național, neutre printr'o veche tradiție politică și democratice în urma unei lungi evoluții sociale, găsiau un adevărat catechism de politică internațională în cetatea protestantă de pe malurile Lemanului; în fine, națiunile mijlocii sau mici, nou create sau restaurate pe harta tratatelor de pace, socoteau că pot asigură prin Geneva menținerea unui statut teritorial, a cărui realizare fusese visul lor național și a cărui intangibilitate rămâne problema de căpetenie a politicei lor externe. Chiar țările ieșite înfrânte sau micșorate din războiu vedeau un folos real în prezența lor la Geneva, unde pactul sau tratatele le dădeau posibilitatea unei revizuiri pacifice, garanții depline pentru minorități, o tribună cu un răsunet mondial, în fine, o ambianță sentimentală de toleranță, o timiditate colectivă organică și un spirit de compromis gata la abdicare în fața faptului implinit.

Fiecare țară căuta astfel satisfacerea unor cerinți naționale în cadrul unei instituții cu obiective universale și încerca să pună în serviciul realităților lui naționale ideologia internațională a Genevei. Contradicție insolubilă între principii și realități, care trebuia să aibă urmări cu atât mai fatale, cu cât nicio forță nu era pusă în serviciul așa numitei legi internaționale și cu atât mai grabnice, cu cât evoluția ideilor naționaliste se afirma mai puternic în fața expansiunii marxiste internaționale!

Incercarea neizbutită de a aplica rigorile pactului Italiei n'a fost decât încheierea logică a unui proces istoric. In cazul Italiei sau în alt caz, mai curând sau mai târziu, rezultatul ar fi fost asemănător.

De doi ani, toate inițiativele politice internaționale se iau în afara Ligii; toate actele politice internaționale importante s'au înfăptuit aiurea decât la Geneva, la Nyon, la Montreux, la Bruxelles, la Londra, la Muenchen, la Roma. Cancelarul Schuschnigg nici n'a mai încercat să se adreseze Genevei; președintele Beneș, care a fost unul din principalii protagoniști ai evangheliei noi și președinte al adunării, s'a abținut dela orice apel la Ligă. Războiul din Spania e supraveghiat la comitetul de neintervenție din Londra. Războiul din Extremul Orient nu prilejuește decât plângeri și rezoluții platonice la Geneva.

Dar nu numai secțiunea politică este inactivă. Cele tehnice nu scapă nici ele ursitei triste a declinului genevez: chestiunea refugiaților s'a discutat la Evian. Beneficiari de mandate, ca Japonia, își repudiază misiunea. Chestiunea Memelului și Danzigului evoluiază în afară de Ligă. Denunțarea clauzelor fluviale ale tratatului de la Versailles n'a dat nimic de lucru secțiunii de tranzit și comunicație.

Astăzi, când la Geneva se desfășoară sesiunea de Ianuarie a consiliului, acest trist bilanț nu are scopul de a turbură înceata agonie a unei instituții, nu de mult ilustre, ci de a orâtă că, în lupta dintre realități și ideologii, faptele sunt invingătoare; că drepturile popoarelor nu se pledează numai, ci se apără și că, în vremurile aspre și turburi ale acestui început de an nou, au cuvântul, în viața internațională, numai conștiințele naționale viguroase și unanime, sprijinite pe forța armelor și pe puterile de viață ale națiunilor.

I. L.

IN PARCUL CAROL

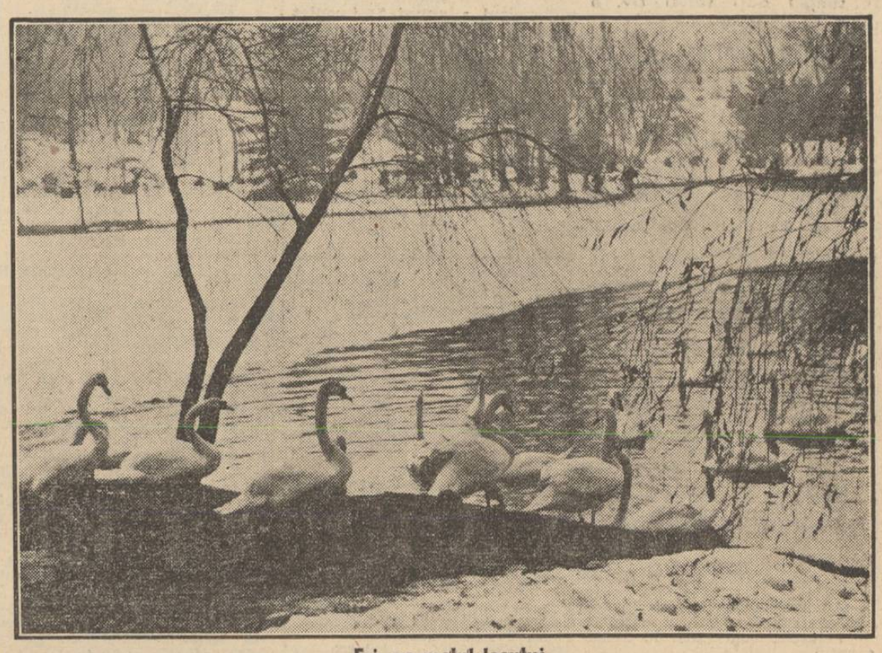

Eri, pe malul lacului

Mari inundații in Anglia, Germania și Danemarca

Londra, 19 (Rador). — Ploile din ultima vreme și topirea zăpezii au produs grave inundații în regiunea Teddington.

In apropiere de Abington, în Berkshire, și în regiunea Eynsham se află sub apă mai multe terenuri agricole.

IN GERMANIA

Berlin, 19 (Rador). — In urma topirii zăpezii, numeroase râuri amenință să se reverse.

De Joi dimineața s'a organizat un serviciu special de alarmă dealungul Rinului, care amenință să inunde o vastă regiune.

Râul Mosela s'a revărsat în mai multe locuri. Pe Main a fost întreruptă navigația. Intreaga vale a râului Werra este sub apă.

Serviciul muncii lucrează la întărirea digurilor.

IN DANEMARCA

Stockholm, 19 (Rador). — Inundații catastrofale s'au produs în Iutlanda de nord.

Mai multe cartiere din orașul Holsterbro au fost inundate. Traficul se face cu bărcile.

In toată regiunea râurile amenință să iasă din albii.

Generalul Ler Prchala (mijloc), noul ministru în guvernul Ucrainei carpatice. La dreapta, generalul Sirovy, ministrul apărării naționale în guvernul central dela Praga.

Statutul neutralității Statelor-Unite nu va fi revizuit

Washington, 19 (Rador). — Comisiunea de politică externă a Senatului a hotărît să amâne fără termen orice eventuală propunere de revizuire sau de lărgire a actualului statut al neutralității Statelor Unite.

*

Washington, 19 (Rador). — Președintele Roosevelt a cerut Congresului ca să prelungească pe încă doi ani puterile președintelui Statelor Unite de a modifica conținutul-aur al dollarului, ca și fondul de stabilizare a schimburilor.

xX⊙●⊙Xx

Ravagiile gripei la Budapesta

Budapesta, 19 (Rador).—Epidemia de grip face ravagii.

In ultimele luni au murit de gripă mai bine de 200 persoane.

xX⊙●⊙Xx

Exerciții militare la Danzig

SERVICIUL SPECIAL AL ZIARULUI „UNIVERSUL"

Varșovia, 19 (Radio-Central). Sub deviza „Germania Mare", s'au desfășurat astăzi la Danzig mari exerciții militare ale organizațiilor național-socialiste uniformate, precum și ale polițiștilor statului liber.

xX⊙●⊙Xx

FILME

— Ce se impută inculpatului?
— Furturi repetate de fazani.
— Spune cum s'a întâmplat faptul?
— Domnule președinte, nu recunosc învinuirea ce mi se aduce.
— Sunt martori?
— Sunt eu, răspunde cineva din sală.
— Ce știi în această chestie?
— Intrând în cantonul dumnealui, am văzut un fazan fierbând în oala de pe mașină.
— După ce l-ai cunoscut că era fazan și nu găină? întreabă apărătorul.
— Eu am văzut în viața mea și găini și fazani, și știu să fac deosebirea.
— Chiar când sunt nuduri?
— Nu după noduri... bâlbâie martorul, confuz.
— Apărarea te întreabă dacă le poți stabili identitatea chiar după jumulirea lor, explică președintele.
Martorul, și mai zăpăcit, se se uită în toate părțile.
— Poti să te retragi.
Tribunalul răsfoește dosarul și se pronunță:
— Pentru motivele ce se vor vedea la redactarea sentinței, condamnă pe inculpat la un an închisoare corecțională și...
— Aoleo! întrerupe strigătul cantonierului.
— Tribunalul face în cauză aplicarea articolului 65 din procedura penală și dispune suspendarea pedepsei.
— Uf! răsuflă, ușurat, inculpatul.
Cum însă tot nu este dumerit îndeajuns, așteaptă sfârșitul ședinței și consultă pe grefier, care îl liniștește:
— Tribunalul a fost înțelept. A făcut judecata lui Solomon. Constatând din dosar că ești vinovat, te-a condamnat sever pentrucă furturile se țin lanț și justiția nu mai prididește să le judece. A suspendat pedeapsa cu urmările ei, ca să te faci om de treabă, căci dacă mai poftești la fazani sau la alte orătănii ale altora, vei suferi amândouă osândele.

Don José

Ungaria și vecinii săi

Rezultatele conversațiilor dela Berlin și declarațiile contelui Csaky

de R. SEIȘANU

Cu prilejul vizitei făcute de ministrul de externe al Ungariei, contele Csaky, la Berlin, raporturile germano-ungare au intrat într'o fază nouă. Care a fost obiectul acestei vizite?

Contele Csaky a tratat cu mareșalul Goering și d. Hess chestiile privitoare la situația minorității germane din Ungaria; iar cu d. von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichu-lui, relațiile dintre Ungaria, Germania și Italia. Pentru ce prima chestiune discutată la Berlin a fost aceea a minorității germane din Ungaria?

Pentru că dela încheerea păcei încoace, Germania a fost nemulțumită de politica guvernelor maghiare față de minorități și în special, față de minoritatea germană.

Să vedem care sunt cauzele acestei nemulțumiri.

In marele lexicon german, volumul XIX, apărut în 1934, sub titlul „Der grosse Brockhaus", găsim următoarele date statistice privitoare la minoritatea germană din Ungaria:

„Socoteala oficială: germani în 1920: 551.211=6,9%; în 1930: 478.630=3,5%. După socoteala germană, în 1930, 600.000=7,5%".

Ocupându-se de situația germanilor din Ungaria, ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung" din 30 Decembrie 1932, într'un articol semnat de Michel Schaffer, sub titlul „Un mormânt de masse germane", făcea următoarele constatări:

„Președintele institutului statistic ungar, dr. Alois de Kovacs, a publicat de câteva zile primele rezultate ale recensământului încheiat la 31 Dec. 1930. După acest raport s'ar găsi în Ungaria 8.688.000 de locuitori dintre care 479.000 germani, 105.000 slovaci, 28.000 croați, 18.000 sârbi și 16.000 români.

După recensământul din 1920, comparat cu rezultatul actualului recensământ, numărul ungurilor a sporit cu 845.000, pe când numărul germanilor s'ar fi micșorat cu 72.000. Numai în împrejurimile Budapestei germanii ar fi reduși cu 26.000. Aceste cifre sunt așa de extraordinar de înfricoșătoare și de alarmante încât trebue neapărat să se ceară oficioasității maghiare o cercetare amănunțită, deoarece este cu desăvârșire exclus ca germanismul să fi suferit o scădere așa de mare.

Practicele maghiare în materie de recensământ al populației au fost încă din deceniile trecute cunoscute ca foarte curioase. Noi ne aducem aminte de un banchet, în care predecesorul d-lui de Kovacs a fost felicitat acum 20 de ani, în mod oficial, că el și institutul său statistic au contribuit în cea mai mare măsură la maghiarizare".

Mai departe, autorul acelui articol, citând din lucrarea prof. dr. Blayer, „Das deutschtum in Rumpf-Ungarn", din 1928, date cu privire la pierderile germanilor din Unga-

(Continuare in pagina 2-a)

CURIERUL PARISULUI

Triumful mimozelor

Redeschiderea parlamentului — Cine va fi ales președinte al republicei—Candidați și pronosticuri

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris, Ianuarie

Pariziencele, care și-au petrecut sărbătorile pe Coasta de Azur, se întorc cu brațele pline de mimoze. Florile galbene, cu miros îmbătător, ce evocă ținuturile însorite din jurul mării albastre, sânt în iarna asta cu atât mai mult de actualitate cu cât tocmai se împlinesc o sută de ani — comemorarea centenarelor se știe că-i la modă — de când un căpitan francez de marină a transplanta din insula San Domingo pe țărmurile Mediteranei acest soiu de salcâm foarte sensibil, căruia nu-i prieste decât o climă temperată și un teren calcaros.

Regiunea Alpilor Maritimi, dintre Nisa, Grasse și Cannes, a devenit azi un faimos domeniu de cultură sistematică și intensivă a gingașului arbust exotic, din ale cărui flori fabricanții extrag parfum iar grădinarii fac buchete, pe care le expediază, prin cutii și colete poștale ce se ridică la mii de tone, în Anglia, Elveția, Olanda, Belgia, cât și'n restul Franței, cu deosebire la Paris, înlesnind încântări și chiar consolări persoanelor care au rămas acasă de sărbători.

(Continuare in pag. 2-a)

Ardealul după douăzeci de ani

de AL. GREGORIAN

Ardealul a trăit Joi o zi de frumoase și emoționante amintiri istorice: s'au împlinit douăzeci de ani dela reinstalarea autorității românești la primăria Clujului.

Cu două decenii în urmă, realitatea de azi abia se înfiripa din vioietul visului. Răvășit de debandada retragerii ungurești, cu spânzurătorile pline de morți, prădat, însângerat, păstrând încă ecoul proaspetei sudalme a grofului în suflet și rănile în carne, Ardealul era la vremea aceasta, în 1919, în frenezia marilor bucurii unanime pe care le dau unui neam regăsirea identității lui în istorie. Era apoteoza iobagilor frânți pe roți și a unei Golgote întregi de suferințe.

Oligarhia maghiară se prăbușea atunci pentru totdeauna. Un proces istoric, secular, avea să fie lichidat de soldații români peste câteva luni la Tisa și la Budapesta. Pe parlamentul Ungariei va flutura drapelul românesc. Generalii noștri vor primi defilarea diviziilor biruitoare de pe soclul statuilor regilor turanici din Buda. Nobilii pustei vor veni să-și plece cerbicia îmbrăcată în jachete solemne la copita cailor cavaleriei române. Iar populația ungurească, înfometată, va face coadă la cazanele regimentelor de țărani din Carpați și va ridica în calea acestor „valahi puturoși" arcuri de triumf, ca unor mântuitori.

Un ciclu de silnicii avea să se închee astfel, — s'a încheiat sub lespedea grea cât veșnicia a dreptății și o viață nouă a năvălit în alvia istoriei.

După douăzeci de ani dela aceste evenimente care îngropau epoci triste ca moartea, Ardealul e, sufletește, complet sudat cu Țara.

Bărbații lui politici și-au dat măsura priceperii și a puterilor de realizare la guvern, cultura românească circulă la un nivel egal pe ambele părți ale Carpaților, unificarea legislativă e terminată și tineretul — această generație nouă dela care nădăjduim noi mai mult — e unit în credință de neam și prezența lui fecundă în creația spirituală a timpului e reconfortantă.

Această rapidă regăsire a Ardealului pe linia de foc a destinului românesc a permis Statului nostru să practice o largă politică de libertăți față de minoritățile etnice. Minoritățile au, după două decade, atâtea privilegii câte n'au avut, dar n'au îndrăznit nici măcar să spere românii veacuri în șir. Au un statut al lor. Au dreptul să-și vorbească limba, să-și țină școli, să se administreze în sine, să aibe primari și slujbași, să petiționeze în graiul lor, să se apere cu el în fața tribunalelor, să arboreze drapele proprii, să se organizeze aparte în a-

(Continuare in pag. 2-a)

xX⊙●⊙Xx

GENERALUL MOSCARDO

comandantul trupelor naționaliste spaniole de pe frontul catalan

Exploziile misterioase din Londra

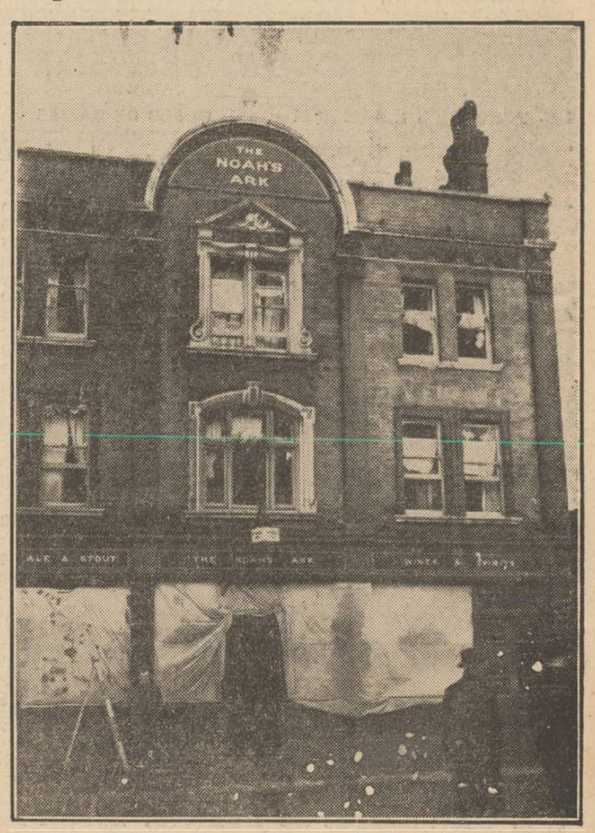

Telegramele din Londra au vestit o serie de atentate teroriste care dau mult de lucru poliției britanice. Fotografia noastră arată magazinul „Arca lui Noe", asupra căruia s'a produs un atentat în South wark

Numai doisprezece...

Dumitru Popescu din comuna Branet, (jud. Romanați), are 12 copii: 8 fete și 4 băeți. Cel mai mare de 17 ani, cel mai mic de 7 luni. Avere: 1½ hectare pământ. A făcut războiul.